

Posudek vedoucího diplomové práce

Jméno diplomanta: Marek Balšánek

Téma a rozsah práce: Zločiny proti lidskosti v praxi Mezinárodního trestního soudu (62 s. + přílohy)

Datum odevzdání práce: 10.6.2014

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Diplomová práce standardního rozsahu i zpracování se zabývá tématem, které sice není úplně nové, ale je stále aktuální a v české literatuře poměrně málo zpracované.

2. Náročnost tématu:

Jedná se o poměrně náročné téma, které vyžadovalo seznámit se s primárními dokumenty, především se statuty a rozsudky mezinárodních trestních tribunálů, jakož i s Římským statutem a prvními případy MTS. Diplomant také prostudoval poměrně rozsáhlou českou a zahraniční odbornou literaturu. Diplomant se s úkolem velmi úspěšně vyrovnal.

3. Hodnocení práce:

Práce je logicky rozdělena vedle úvodu a závěru do čtyř různě rozsáhlých, dále vnitřně strukturovaných kapitol. Po vlastním úvodu, ve kterém autor deklaruje cíle a metody diplomové práce, je v kap. 1 vymezen pojem zločiny proti lidskosti v systému mezinárodního práva, v kontextu s dalšími pojmy, jako jsou mezinárodní zločiny, zločiny podle mezinárodního práva a mezinárodní trestní právo. Kap. 2 je sice nazvaná jako „historický exkurz“, ale svým rozsahem a obsahem plní mnohem významnější funkci. Seznamuje totiž se vznikem a vývojem definic zločinů proti lidskosti v dokumentech MVT v Norimberku, přes zákon č. 10 Kontrolní rady pro Německo (tj. tzv. následné procesy), MVT pro Dálný východ, až po statuty mezinárodních trestních tribunálů pro bývalou Jugoslávii a pro Rwandu. Právě statuty a judikatura těchto tribunálů vytvořily současné pojetí zločinů, na které pak navázal Mezinárodní trestní soud. Jádrem práce je pak zejména kap. 3, ve které diplomant systematicky (podle terminologie používané teorií trestního práva) objekt, objektivní stránku, subjekt a subjektivní stránku zločinů proti lidskosti. Funkci exkursu, resp. případové studie pak plní kap. 4, která rozebírá případ Germaina Katangy. Práce je pak završena stručným, ale výstižným závěrem.

4. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Po formální stránce je práce napsána velmi přehledně, srozumitelně a odborným právnickým jazykem. Jeho hodnotu bohužel poněkud snižuje větší počet překlepů a gramatických chyb. Po věcné stránce je práce na patřičné úrovni, to se týká i práce s prameny a literaturou, jakož i citování. Sporná je pouze formulace, že situace v Rwandě nenaplňovala znaky válečného konfliktu (s. 25). I když nešlo samozřejmě o mezinárodní konflikt, naplňoval znaky vnitrostátního ozbrojeného konfliktu. Za cenné považuji zejména rozbor autora, týkající se „war nexu“ a diskriminačního motivu u zločinů proti lidskosti.

Pro účely ústní obhajoby navrhuji následující otázky:

(1) Jaký je význam Kodexu zločinů proti míru a bezpečnosti lidstva?

(2) Je možné tvrdit, že „war nexus“ se Statutu ICTY není definičním znakem skutkové podstaty, ale jen procesním předpokladem? Jaký je rozdíl mezi jurisdikční podmínkou a procesní podmínkou?

5. Doporučení:

Posuzovaná práce svým obsahem i zpracováním představuje kvalitní diplomovou práci, kterou plně doporučuji k obhajobě a s výhradou jejího průběhu předběžně hodnotím jako velmi dobrou až výbornou.

V Praze dne 1.9.2014

Prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc.

vedoucí diplomové práce